

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
Meddelad i Nacka
2026-03-23

Målnummer
P 7689-25

PARTER

Klagande

1. Boo Miljö- och Naturvänner
Kerstin Lundén
Liljekonvaljens väg 29
132 45 Saltsjö-Boo

2. Naturskyddsföreningen i Nacka
Ronny Fors
Lagavägen 15
128 43 Bagarmossen

3. HLS Fastighetsägarförening

4. Myrsjöns Vägklubb
Simon Mossnelid
Myrsjövägen 10 A
132 39 Saltsjö-Boo

5. Kvarnbergsvägens samfällighetsförening
Kvarnbergsvägen 2
132 39 Saltsjö-Boo

6. Susanne Gunnarsson
Myrsjövägen 16
132 39 Saltsjö-Boo

7. David Hunter
Nåttaröv 43
132 34 Saltsjö-Boo

8. Lilly-Ann Hunter
Samma adress som 7

9. Ylva Hunter
Samma adress som 7

10. Jim Häggmark
Kvarnbergsvägen 15
132 39 Saltsjö-Boo

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2026-03-23

P 7689-25

11. Patrik Kleiner
Frans Mobergs Väg 7
132 37 Saltsjö-Boo

12. Maria Nordquist
Myrsjövägen 3
132 39 Saltsjö-Boo

13. Håkan Roseen
Samma adress som 12

14. Johan Qvinth
Lövbergavägen 23A
132 37 Saltsjö-Boo

15. Hanna Widell
Samma adress som 14

16. Raymond Schrickel
Myrsjövägen 10C
132 39 Saltsjö-Boo

17. Nikki Vagnér
Myrsjövägen 18
132 39 Saltsjö-Boo

Motpart
Nacka kommun
131 81 Nacka

ÖVERKLAGAT BESLUT

Nacka kommuns beslut 2025-09-15 i ärende nr KFKS 2019–00060, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Detaljplan för utvidgning av Kummelbergets verksamhetsområde, del av fastigheterna Skarpnäs 1:83 och 2:14 m.fl. i Nacka kommun

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avvisar David Hunters, Lilly-Ann Hunters, Ylva Hunters, Johan Qvinths, Hanna Widells, Patrik Kleiners, Jim Häggmarks,

Raymond Schrickels, HLS Fastighetsägarförenings, Myrsjöns Vägklubbs
och Kvarnbergsvägens samfällighetsförenings överklaganden.

2. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena i övrigt.
-

BAKGRUND

Kommunfullmäktige i Nacka kommun (kommunen) beslutade den 15 september 2025 att anta detaljplan för utvidgning av Kummelbergets verksamhetsområde, del av fastigheterna Skarpnäs 1:83 och 2:14 m.fl. i kommundelen Boo i Nacka kommun. Syftet med detaljplanen är att tillskapa ytor som möjliggör utvidgning för befintliga och nya verksamheter i området.

Beslutet att anta detaljplanen har nu överklagats till mark- och miljödomstolen av Naturskyddsföreningen i Nacka, Boo Miljö- och Naturvänner, HLS Fastighetsägarförening, Myrsjöns Vägklubb, Kvarnbergsvägens samfällighetsförening, David Hunter, Lilly-Ann Hunter, Ylva Hunter, Johan Qvinth, Hanna Widell, Patrik Kleiner, Jim Häggmark, Raymond Schrickel, Susanne Gunnarsson, Maria Nordquist, Håkan Roseen och Nikki Vagnér.

YRKANDEN M.M.

David Hunter, Lilly-Ann Hunter, Ylva Hunter, Johan Qvinth, Hanna Widell, Patrik Kleiner, Jim Häggmark, Raymond Schrickel, HLS Fastighetsägarförening, Myrsjöns Vägklubb och Kvarnbergsvägens samfällighetsförening har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva detaljplanen. De har beretts tillfälle att tydliggöra varför de har rätt att överklaga beslutet.

David Hunter, Lilly-Ann Hunter, Ylva Hunter, Hanna Widell, Raymond Schrickel och Myrsjöns Vägklubb har inte inkommit med något yttrande med anledning av föreläggandet.

Johan Qvinth, Patrik Kleiner och Jim Häggmark har till stöd för sin rätt att överklaga beslutet sammanfattningsvis anfört följande. De bor i närheten av planområdet och kommer att påverkas särskilt av detaljplanen. Planens genomförande kommer bl.a. att medföra ökad trafik, buller, förändrade naturvärden och risk för störningar. Tillgången till den närliggande sjön

Vittjärn/Trollsjön kommer särskilt att påverkas samt möjligheten till friluftsliv och rekreation. Det finns också en föroreningsrisk. De har framfört synpunkter under granskningstiden.

HLS Fastighetsägarförening har till stöd för sin rätt att överklaga beslutet sammanfattningsvis anfört följande. Föreningen äger fastigheterna Skarpnäs 1:56, Skarpnäs 1:57 och Skarpnäs 1:58 som ligger vid Myrsjön. Föreningen driver också Myrsjöns fest- och badplats. Beslutet att anta detaljplanen påverkar föreningen direkt genom utsläpp, strandskydd, vattennivåer, miljöpåverkan på sjön och buller. Myrsjöns Vägklubbs medlemmar, som stödjer föreningen, bor i nära anslutning till sjön. Kummelbergets industriområde förorenar Myrsjön med miljögifter och medlemmar som bor vid sjön och allmänheten som vill bada i sjön drabbas.

Kvarnbergsvägens samfällighetsförening har till stöd för sin rätt att överklaga beslutet sammanfattningsvis anfört följande. Samfällighetsföreningen förvaltar bl.a. vägar, anslutningsytor och gångstråk. Detaljplanen kommer medföra ökad genomfartstrafik, buller och vägslitage m.m. på samfällighetsföreningens vägar. Detaljplanen kommer dessutom påverka medlemmarnas tillgång till naturmiljö. Ökad hårdgöring vid Kummelberget medför risk för bl.a. skador på samfällighetsföreningens mark och anläggningar.

Naturskyddsföreningen i Nacka, Boo Miljö- och Naturvänner, Susanne Gunnarsson, Håkan Roseen, Maria Nordquist och Nikki Vagnér har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva detaljplanen. Håkan Roseen, Maria Nordquist och Nikki Vagnér har även framfört andrahandsyrkande om att planområdets omfattning ska ändras samt tredjehandsyrkande om att restriktioner och skyddsåtgärder ska fastställs för att minska omgivningspåverkan.

Naturskyddsföreningen i Nacka och Boo Miljö- och Naturvänner (Föreningarna) har till stöd för sin talan sammanfattningsvis anfört följande.

Inte särskilda skäl att upphäva strandskydd

Planområdet ligger delvis inom utökat strandskyddsområde från sjöarna Vittjärn, Myrsjön och Krokträskan. Områdena har utvidgat strandskydd till 300 meter då de har bedömts ha särskilda värden. Att de strandskyddade områdena har tagits i anspråk olovligen utgör inte särskilda skäl för att upphäva strandskyddet.

Enligt naturvärdesinventeringen har delområde B höga naturvärden. Inom det objekt som område B utgör en del av finns åtta naturvårdsarter, däribland de rödlistade arterna talticka och spillkråka. Precis utanför inventeringsområdet förekommer mindre hackspett och gröngöling. I område C har den rödlistade vedtrappmossan observerats vid fältbesök den 30 september 2020. Fyndet är uppenbart inom planområdet och inom det område som omfattas av strandskyddets upphävande. På samma plats har även signalarten långflikmossa observerats. Då det finns en rödlistad art med högt signalvärde och en signalart, utöver de två värdearter som påträffats under naturvärdesinventeringen, kan det finnas anledning att höja artvärdet och klassa biotopvärdet högre för område C än vad som gjorts i naturvärdesinventeringen. Vid prövning av strandskyddet måste en proportionalitetsbedömning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken göras.

Kommunen har inte visat att verksamheterna inte kan lokaliseras till annan plats. I planbeskrivningen anges att störande verksamheter bör förläggas utanför tätbebyggda områden. I plankartan anges dock verksamheten med beteckningen Z, som enligt kommunen och Boverkets föreskrifter ska användas för verksamheter med begränsad omgivningspåverkan. För de flesta verksamheter är inte bara kommunen utan Stockholmsregionen företagens verksamhetsområde. Det allmänna intresset att bevara den aktuella platsen obebbyggt får anses väga tyngre än det enskilda intresset att ta platsen i anspråk. Att företag för tillfället kan expandera sin verksamhet kan inte utgöra skäl för att upphäva strandskyddet och öka påverkan på omkringliggande naturreservat och sjöar. Beslutet att anta detaljplanen bör upphävas då kommunen inte visat

att det saknas möjligheter att tillgodose intressena på alternativa platser utanför strandskyddat område.

Risk för utlösande av förbud i artskyddsförordningen

Förbuden i artskyddsförordningen (2007:845) riskerar att utlösas såvitt avser fladdermöss och fåglar. Vid fladdermusinventeringen noterades åtta arter. I den efterföljande artskyddsutredningen bedömdes det som sannolikt att detaljplanen i rådande omfattning kommer i konflikt med 4 a § p. 2 och 4 artskyddsförordningen beträffande samtliga noterade arter. Detaljplanen berör en bekräftad koloni och tre potentiella boplatSMiljöer i form av hålträd. Det finns också risk för att utpekade boplatSMiljöer intill mark som avses exploateras påverkas negativt. För arten dvärgpipistrell är det högst troligt att den bekräftade kolonin inom planområdet kan komma att bli påverkad då den planerade industrimarken och naturmarken med dagvattendiket kan utgöra en så pass stor störning att arten inte fortsätter nyttja platsen. Övriga arter bedöms inte påverkas i någon större omfattning av planförslaget.

Kommunen har efter granskningen kompletterat handlingarna med underlag avseende övervintringsmiljöer för fladdermöss. Sju potentiella övervintringsplatser noterades. Av dessa ligger två helt inom planområdet, två delvis inom planområdet och övriga i närheten av planområdet. I utredningen bedöms att det är troligt att enstaka fladdermöss, främst dvärgpipistrell, övervintrar i eller i nära anslutning till området. Det är troligt att lite större grupper av dvärgpipistrell övervintrar i närheten. I den västra delen av planområdet överlappar en potentiell övervintringsplats med ett område som är tänkt att exploateras.

Enligt artskyddsutredningen är flera skyddsåtgärder nödvändiga för att upprätthålla den kontinuerliga ekologiska funktionen avseende livsmiljöer. Av de föreslagna skyddsåtgärderna är det endast belysningen som angetts som planbestämmelse i plankartan. Övriga skyddsåtgärder har inte tillgodosetts i planförslaget och hur de ska genomföras är inte klarlagt. För det utpekade

koloniträdet för dvärgpipistrell har det inte införts varken marklov för trädgård eller trädgårdsförbud.

Avseende fåglar finns risk att förbuden i artskyddsförordningen överträds avseende storlom, svarthakedopping, mindre hackspett, spillkråka och duvhök. Trots att planförslaget har justerats efter artskyddsutredningens rekommendationer kvarstår delar av de mest känsliga områdena. Det är också områden med de högsta naturvärdena och som helt omvandlas. Livsmiljöerna och ekologiska funktioner för de skyddade arterna försvinner då det till större delen planeras utgöras av kvartersmark. Länsstyrelsen har i sitt granskningsyttrande framfört att planförslaget inte kan genomföras då kommunen inte visat att planförslaget inte riskerar att utlösa förbuden i artskyddsförordningen.

Enligt planbeskrivningen ska exploatörerna tillse att erforderliga skyddsåtgärder avseende artskydd vidtas i enlighet med ett markgenomförandeavtal. Något markgenomförandeavtal har dock inte tecknats. Miljökonsekvensbeskrivningen innehåller inte någon bedömning av om de åtgärder som vidtagits och de som anges i utredningarna är tillräckliga. Det är inte säkerställt om detaljplanen kommer att utlösa förbud i artskyddsförordningen.

Planförslaget överensstämmer inte med översiktsplanen

I Nacka kommuns gällande översiktsplan från 2018 anges gällande Kummelbergets arbetsområde att markanvändningen bibehålls och viss utökning medges i delar som inte omfattas av Skarpnäs naturreservat. Av kartan till översiktsplanen framgår att det angivna arbetsområdet inte överensstämmer med planförslaget. I det nordvästra hörnet är avvikelserna tydligast.

Då kartbilden i översiktsplanen är översiktlig bör texten i översiktsplanen vara till hjälp vid tolkningen av översiktsplanens intentioner. Ytan på det befintliga planområdet är cirka 29 hektar och ytan på planförslaget är cirka 8,9 hektar.

Den föreslagna utvidgningen är alltså drygt 30 % av det befintliga planområdet. Det kan inte betraktas som en ”viss” utvidgning. Utvidgningen av arbetsområdet avviker därför från översiktsplanen både i kartbild och intentionerna. Kommunen har inte redovisat skälen till avvikelserna enligt 4 kap. 33 § plan- och bygglagen (2010:900) eller informerat allmänheten i enlighet med 5 kap. 11 d och 19 §§ samma lag.

Bristfällig miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller inte kravet enligt 6 kap. 11 § miljöbalken att redovisa rimliga alternativ. Utgångspunkten i miljökonsekvensbeskrivningen har varit att eventuella alternativ ska ligga i direkt anslutning till verksamhetsområdet vilket strider mot bestämmelsen. Nollalternativet ger bättre förutsättningar för den biologiska mångfalden vilket borde beskrivas i miljökonsekvensbeskrivningen. Det går inte heller mot bakgrund av miljökonsekvensbeskrivningen att bedöma om planen är förenlig med artskyddsförordningen.

Framkomlighet för utryckningsfordon och dagvattenhantering

Framkomligheten för utryckningsfordon vid skyfall är inte tillfredsställande löst. Inte heller är omhändertagandet av dagvatten säkerställt. I princip all kvartersmark kan upptas av bebyggelse. Bestämmelsen om att kvartersmarken ska utformas med växtbäddar som klarar fördröjning av de första 10 mm regn från hårdgjorda ytor är i realiteten verkningslös. Bestämmelsen är otydlig och överensstämmer inte med plan- och bygglagens krav på tydlighet. Vid skyfall rinner en stor del av dagvattnet via lågområdet med torvmark och vidare mot Myrsjön. Torvmarken ligger inom Skarpnäs naturreservat. Enligt reservatsbestämmelserna är det bl.a. förbjudet att nyanlägga ledningar i mark, berg, luft eller vatten. Det kan ifrågasättas om utsläppet av förorenat dagvatten till naturskyddsområdet är förenligt med reservatsbestämmelserna.

Underliggande planer

I planbeskrivningen anges felaktigt att det befintliga verksamhetsområdet idag omfattas av nio detaljplaner, del av stadsplan 352 och del av Dp 193. Dessa detaljplaner upphörde när förtätningsplanen Dp 709 antogs den 17 februari 2025. Felaktigheten är vilseledande och har betydelse för bedömningen av planens förutsättningar och konsekvenser.

Susanne Gunnarsson, Håkan Roseen, Maria Nordquist och Nikki Vagner
(Susanne Gunnarsson m.fl.) har till stöd för sin talan sammanfattningsvis anfört följande.

De närmaste boende kommer att få endast 40–50 meter till industriområdets gräns. Enligt Boverkets rekommendationer bör avstånd vara 200–500 meter. Planen kommer orsaka problem med bl.a. föroreningar, buller, lukt och starka strålkastare för närboende. Kommunen har inte redovisat avvägningen mellan de olika intressena erforderligt. Utredningen av buller, ljus och lukt är inte tillräcklig. Det finns miljö- och hälsorisker med anledning av den ökade trafikbelastningen. Detaljplanen medför också problem avseende dagvattenhantering och framkomlighet för räddningstjänst. Skyfallsutredningen saknar redovisning av konsekvenser för omgivande bostäder, vägar m.m.

Natur- och rekreationsvärden påverkas negativt. Den gröna kilen Nacka-Värmdö kommer att försvagas. Att enskilda företag vill expandera kan inte anses vara ett sådant angeläget allmänt intresse som motiverar att strandskyddet upphävs. Sjöarna Krokträskan, Myrsjön och Vittjärn/Trollsjön är av stort värde för friluftslivet och har höga naturvärden. Miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller inte kraven i 6 kap. miljöbalken, särskilt i förhållande till Myrsjön. Förorenat dagvatten från industriområdet rinner redan ut i Myrsjön och det finns risk att sjön förorenas ytterligare.

Kommunen har inte visat att en utvidgning av Kummelberger är det mest ändamålsenliga alternativet. Det är inte lämplig markanvändning enligt 2 kap. 6 § plan- och bygglagen. Kommunen har inte heller informerat närboende och föreningar till samråd i startskedet. I senare samråd och granskning har deras synpunkter ignorerats. Det kan ifrågasättas att detaljplanarbetet har gått rätt till när det delats upp i två delar. Planhandlingarna är bristfälliga vilket försvårat för närboende att lämna informerade synpunkter.

DOMSKÄL

Klagorätt

Av 13 kap. 8 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, och 42 § förvaltningslagen (2017:900) framgår att ett beslut om att anta en detaljplan får överklagas av den som beslutet angår, om beslutet har gått denne emot. Enligt 13 kap. 11 § första stycket PBL gäller dessutom, som huvudregel, att endast den som har framfört skriftliga synpunkter före utgången av granskningstiden får överklaga ett beslut om att anta detaljplan.

Enligt praxis anses beslut om att anta en detaljplan angå ägare till en fastighet som ligger inom planområdet, direkt gränsar till planområdet eller endast skiljs åt av en gata eller en väg. Skulle en fastighet i nära grannskap vara berörd på något särskilt sätt kan också den omständigheten föra med sig att beslutet angår ägaren så som förutsätts för ett överklagande. Avgörande för rätten att överklaga är den effekt som beslutet har för klaganden (se NJA 2017 s. 421).

David Hunter, Lilly-Ann Hunter, Ylva Hunter, Johan Qvinth, Hanna Widell, Patrik Kleiner, Jim Häggmark, Raymond Schrickel, HLS Fastighetsägarförening, Myrsjöns Vägklubb och Kvarnbergsvägens samfällighetsförening har fastigheter som inte ligger i eller angränsar direkt till planområdet. Det som framkommit innebär inte att de är särskilt berörda av beslutet på ett sådant sätt att klagorätt föreligger. Deras överklaganden ska därför avvisas.

Prövningen i sak***Rättsliga utgångspunkter***

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten (1 kap. 2 § PBL). Det är alltså kommunen som, inom förhållandevis vida ramar, avgör hur bebyggelsemiljön ska utformas i kommunen.

Mark- och miljödomstolen ska vid sin prövning av en överklagad detaljplan endast pröva om det överklagade beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som klagandena har angett eller som framgår av omständigheterna. Om domstolen finner att beslutet strider mot en rättsregel ska beslutet upphävas i sin helhet. Annars ska beslutet fastställas i sin helhet (13 kap. 17 § PBL).

En överprövning av ett beslut att anta en detaljplan innebär i första hand en kontroll av om kommunens beslut ryms inom det handlingsutrymme som kommunen har enligt de materiella reglerna i PBL. Det är framför allt om en kommun i sin bedömning gjort en felaktig avvägning mellan motstående enskilda och allmänna intressen eller om kommunen förfarit formellt felaktigt vid handläggningen av planärendet som ett upphävande av detaljplanebeslutet blir aktuellt (se prop. 2009/10:215 s. 88 och MÖD 2014:12).

Vid prövningen av en detaljplan ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen (2 kap. 1 § PBL). Planbeskrivningen ska bl.a. innehålla en redovisning av de överväganden som har legat till grund för planens utformning med hänsyn till motstående intressen och planens konsekvenser (4 kap. 33 § PBL). Vid en avvägning mellan dessa intressen ska skälig hänsyn tas till bl.a. befintliga bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållanden som kan inverka på planens genomförande (4 kap. 36 § PBL).

Planläggningen ska syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän

synpunkt medför god hushållning (2 kap. 2 § PBL). Bebyggelse ska lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bl.a. möjligheterna att ordna trafik och risken för olyckor, översvämning och erosion m.m. (2 kap. 5 § PBL).

Planläggning av mark samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk får inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller en betydande olägenhet på annat sätt (2 kap. 9 § PBL)

De avvägningar som kommunen har gjort mellan olika samhällsintressen blir, om kommunen har hållit sig inom sitt handlingsutrymme, inte föremål för överprövning (se MÖD 2013:47 och jfr MÖD 2014:12).

Formella invändningar

Föreningarna har invänt att planförslaget inte överensstämmer med översiktsplanen. Susanne Gunnarsson m.fl. har invänt att närboende inte har informerats om samråd i startskedet. Det har även framförts att planhandlingarna är bristfälliga, bl.a. att miljökonsekvensbeskrivningen inte redovisar alternativa lokaliseringar, nollalternativet samt planens påverkan på artskyddet och Myrsjön tillräckligt.

Den aktuella detaljplanen har handlagts genom ett utökat förfarande. Kommunen har bedömt att planförslaget är förenligt med översiktsplanen och kungjort planen i *Dagens Nyheter* och *Svenska Dagbladet* med bl.a. information om samråd. Efter samrådet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram då det inte har kunnat uteslutas att detaljplanens genomförande kan medföra betydande miljöpåverkan.

Mark- och miljödomstolen finner att planförslaget är förenligt med översiktsplanen. Planområdet ligger utanför naturreservatets gräns och utvidgningen av verksamhetsområdet får anses vara i linje med översiktsplanens intentioner. Domstolen finner vidare att kommunen har ställt ut planförslaget till samråd och gett allmänheten möjlighet att yttra sig i enlighet med kraven i 5 kap. PBL.

Mark- och miljödomstolen bedömer även att den utredning som ligger till grund för beslutet att anta detaljplanen är tillräcklig. När det gäller miljökonsekvensbeskrivningen gör domstolen följande överväganden.

En miljökonsekvensbeskrivning ska bl.a. innehålla en identifiering, beskrivning och bedömning av rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd, samt uppgifter om miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen eller programmet inte genomförs. En identifiering, beskrivning och bedömning av de betydande miljöeffekter som genomförandet av planen eller programmet kan antas medföra ska också finnas (se 6 kap. 11 § miljöbalken).

Det är rimliga alternativ utifrån planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd som ska beskrivas. Alternativ som innebär att syftet med planen eller programmet inte kan nås är således inte rimliga. Vidare ska inte samtliga miljöeffekter beskrivas, utan endast de som är betydande.

Eftersom planens syfte är att utöka det befintliga verksamhetsområdet bedömer domstolen att rimliga alternativ har utretts i tillräcklig utsträckning. Domstolen bedömer vidare att nollalternativet samt planens påverkan på naturvärden och artskydd redovisas på ett sådant sätt att kraven i 6 kap. miljöbalken uppfylls. Miljökonsekvensbeskrivningen får anses ge en samlad och heltäckande redovisning av de betydande miljöeffekter som en utvidgning av verksamhetsområdet kan innebära.

Sammanfattningsvis bedömer domstolen att det inte förekommit sådana formella fel i kommunens handläggning av detaljplanen eller beslutsunderlaget att det finns skäl att upphäva antagandebeslutet av den anledningen.

Strandskydd

Planområdet ligger delvis inom områden med utvidgat strandskydd för sjöarna Vittjärn, Myrsjön och det södra Krokträsket. Genom detaljplanen upphävs strandskyddet inom delar av planområdet.

I en detaljplan får kommunen upphäva strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken för ett område, om det finns särskilda skäl för det och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. Bestämmelserna i 7 kap. 18 e och 18 g–18 j §§ miljöbalken ska tillämpas på detaljplanebestämmelser om upphävande av strandskydd (4 kap. 17 § PBL).

Kommunen har bedömt att det finns särskilda skäl enligt 7 kap. 18 e § punkt 1, 4 och/eller 5 miljöbalken att upphäva strandskyddet inom de aktuella områdena. Mark- och miljödomstolen bedömer att kommunen i tillräcklig utsträckning redovisat de särskilda skälen för att upphäva strandskyddet samt avvägningen mellan de olika intressena. Länsstyrelsen, som i första hand har att bevaka om ett beslut att anta en detaljplan medför att strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser (se 11 kap. 10 § PBL), har inte heller haft något att invända i denna del. Det finns därför inte skäl att upphäva beslutet att anta detaljplanen på den här grunden.

Artskydd

Föreningarna har invänt att detaljplanen riskerar att aktualisera förbuden i artskyddsförordningen avseende fladdermöss och fåglar.

Enligt artskyddsförordningen (2007:845) är det förbjudet att bl.a. avsiktligt störa vilda fåglar under vissa förutsättningar samt att förstöra eller skada deras bon (se 4 §). Det är också förbjudet att skada eller förstöra fortplantningsområden eller viloplatser för fladdermöss (se 4 a §). Dispens från förbuden får ges i det enskilda fallet (se 14 §).

PBL ställer inte uttryckligen krav på att bestämmelserna om artskydd ska beaktas i ett detaljplaneärende. Regelsystemet får emellertid anses förutsätta att underlaget i ett planärende belyser dessa frågor på ett erforderligt sätt så att en samlad bedömning av de planerade åtgärdernas inverkan på fridlysta arter och dess fortplantningsområden och viloplatser kan göras. Om frågan om artskyddsdispens tas upp först sedan övriga prövningar slutförts finns en risk att någon verklig prövning i dessa delar inte kommer till stånd (se Mark- och miljööverdomstolens avgörande den 8 maj 2023 i mål nr P 14414–21, jfr RÅ 2005 ref. 44).

Kommunen har genomfört fågelinventeringar och artskyddsutredningar för både fladdermöss och fåglar samt kompletterat med en utredning om övervintringsmiljöer för fladdermöss.

Vad gäller fåglar har planförslaget initialt bedömts riskera att utlösa förbuden i artskyddsförordningen för några arter. För att undvika sådan negativ påverkan på fåglar har kommunen anpassat planområdet och undantagit områden med miljöer för spillkråka respektive mindre hackspett. Kommunen har vidare redovisat de i miljökonsekvensbeskrivningen föreslagna skyddsåtgärderna i planbeskrivningen.

När det gäller fladdermöss visar artskyddsutredningen att tre potentiella boplatsmiljöer och en bekräftad kolonilokal finns inom planområdet. En del av den västra delen av planområdet utgör även en potentiell övervintringsmiljö. Den bekräftade kolonilokalen är belägen cirka 35 meter från planerad kvartersmark. Två av de potentiella boplatsmiljöerna är lokaliserade inom

naturmark och en inom kvartersmark. Som kompensationsåtgärd planerar kommunen att uppföra två fladdermusholkar. För att undvika störningar ska markberedning i den del som utgör potentiell övervintringsmiljö utföras under vår- och sommarhalvåret och inte under kvälls- eller nattetid. Detaljplanen reglerar även utformningen av ljusanordningar för att minimera påverkan på fladdermöss. Kvartersmarken omges dessutom av en buffertzon som är naturområde.

Mark- och miljödomstolen anser sammantaget att kommunen har presenterat erforderlig utredning avseende planens påverkan på skyddade arter. Planområdet har justerats och de slutsatser som redogjorts för har föregåtts av utförliga avvägningar samt underbyggda förslag till skyddsåtgärder. Mot denna bakgrund finner domstolen att kommunen visat att detaljplanen sannolikt kan genomföras utan att hamna i konflikt med artskyddsförordningen. Det finns därför inte skäl att upphäva antagandebeslutet av den anledningen.

Betydande olägenhet

Susanne Gunnarsson m.fl. har invänt att industriområdets gräns kommer ligga nära bostäder och att närboende kan drabbas av olägenheter i form av buller, ljus- och luktstörningar.

Vid bedömningen av vad som utgör betydande olägenheter enligt 2 kap. 9 § PBL måste områdets karaktär och förhållandena på orten beaktas (se prop. 1985/86:1 s. 484). För att olägenheterna ska anses vara betydande ska det vara fråga om väsentliga sådana. Av praxis framgår att bedömningen av vad som utgör betydande olägenhet är förhållandevis restriktiv.

Av planhandlingarna framgår att närmaste fastighetsgräns kommer att ligga cirka 45 meter från planområdet. Då viss mark planläggs som prickmark kommer avståndet till närmaste byggnad vara drygt 50 meter. Kommunen har

bedömt att den visuella påverkan minskas genom en befintlig trädridå. I planbestämmelser regleras utformningen av tillkommande ljusanordningar och exploateringen begränsas genom en högsta tillåten nockhöjd. Därutöver finns användningsbestämmelser som endast medger verksamheter med begränsad omgivningspåverkan.

Mark- och miljödomstolen bedömer sammantaget att planens påverkan för närboende i tillräcklig utsträckning begränsas genom planbestämmelserna. De olägenheter som en byggnation enligt planen kan medföra för närboende kan därför inte anses vara betydande i den mening som avses i 2 kap. 9 § PBL. Det finns därför inte skäl att upphäva antagandebeslutet av den anledningen.

Avvägningen mellan motstående intressen

Susanne Gunnarsson m.fl. har invänt att natur- och rekreationsvärden påverkas negativt av detaljplanen.

De områden som exploateras genom detaljplanen utgör idag naturmark. Vissa områden som exploateras genom detaljplanen har höga naturvärden och en mindre del i norr ingår i en nyckelbiotop. Planområdet hyser dock inte högre naturvärden än vad som återfinns i det angränsande naturreservatet. Mot naturreservatet planläggs en minst 15 meter bred buffertzona som naturområde. Kommunen har bedömt att exploateringen är möjlig och att naturreservatet säkrar långsiktigt natur- och rekreationsvärden.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att planbeskrivningen innehåller redogörelser för hur förslaget kommer påverka bl.a. naturmiljön och möjligheterna till rekreation. I planbeskrivningen redovisas även de överväganden som gjorts mellan intresset av att utvidga verksamhetsområdet samt de motstående intressen som berörs. Domstolen bedömer att kommunen i tillräcklig utsträckning redovisat vilka överväganden som gjorts och konsekvenserna av planens genomförande för att kraven i 4 kap. 33 § PBL ska

anses uppfylla. Domstolen bedömer även att skälig hänsyn tagits till befintliga förhållanden enligt 4 kap. 36 § PBL samt till enskilda och allmänna intressen enligt 2 kap. 1 § PBL. De avvägningar som kommunen har gjort mellan berörda intressen har således varit inom deras handlingsutrymme enligt PBL.

Framkomlighet för utryckningsfordon och dagvattenhantering

Föreningarna och Susanne Gunnarsson m.fl. har invänt att detaljplanen kan medföra problem för framkomligheten för utryckningsfordon vid skyfall samt med dagvattenhantering.

Kommunen har tagit fram dagvatten- och skyfallsutredningar. Kommunen har bedömt att den tid som framkomligheten kan komma att begränsas är acceptabel. Plankartan innefattar även bestämmelser om hur marken ska utformas för att hantera regn på hårdgjorda ytor och leda bort skyfallsvatten. Länsstyrelsen, som bl.a. har till uppgift att bevaka om en detaljplan är olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet (se 11 kap. 10 § PBL), har beslutat att inte överpröva detaljplanen.

Mark- och miljödomstolen bedömer att planen inte är olämplig enligt 2 kap. 5 § PBL med hänsyn till framkomligheten för utryckningsfordon och dagvattenhanteringen. Det har inte heller framkommit att den avsedda markanvändningen är olämplig av någon annan anledning. Domstolen finner därför att det inte finns skäl att upphäva antagandebeslutet av den anledningen.

Övriga invändningar

De övriga invändningarna som framförts av Föreningarna och Susanne Gunnarsson m.fl. medför inte heller att beslutet att anta detaljplan har fattats i strid mot några rättsregler.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis finner mark- och miljödomstolen att beslutet att anta detaljplanen inte strider mot någon rättsregel på det sätt som Föreningarna och Susanne Gunnarsson m.fl. har angett eller som framgår av omständigheterna. De bedömningar som kommunen har gjort har varit inom ramen för dess handlingsutrymme. Det saknas därmed skäl att upphäva beslutet att anta detaljplanen. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 13 april 2026.

I domstolens avgörande har rådmannen Karin Röckert, ordförande, och tekniska rådet Malin Danielsson deltagit. Föredragande har varit tingsnotarien Smilla Larsson.

2025-09-15

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

KFKS-2019-00060

NACKA TINGSRÄTT

INKOM: 2025-09-25
MÅLNR: P 7689-25
AKTBIL: 2

§ 129

Detaljplan för antagande av utvidgning av Kummelbergets verksamhetsområde, del av fastigheterna Skarpnäs 1:83 och 2:14 med flera i Boo

Beslut

Kommunfullmäktige beslutade följande.

Kommunfullmäktige beslutade att anta detaljplan för utvidgning av Kummelbergets verksamhetsområde, del av fastigheterna Skarpnäs 1:83 och 2:14 m.fl. i Boo.

Sammanfattning av ärendet

Detaljplaneförslaget för utvidgning av Kummelbergets verksamhetsområde, del av fastigheterna Skarpnäs 1:83 och 2:14 m.fl. i Boo, har färdigställts inför antagande av kommunfullmäktige. Detaljplaneförslaget ingår i stadsbyggnadsprojektet Kummelbergets verksamhetsområde.

Detaljplanens övergripande syfte är att tillskapa ytor som möjliggör utvidgning för befintliga och nya verksamheter, med begränsad omgivningspåverkan. Utanför de tillkommande ytorna och det befintliga verksamhetsområdet planläggs en buffertzona med naturmark mot det angränsande naturreservatet. Totalt omfattar tillkommande delar knappt 50 000 kvadratmeter kvartersmark.

Planförslaget är förenligt med intentionerna i översiktsplanen och uppfyller i relevanta delar och i största möjliga mån de mål som fastslagits i start-PM. I området kan det bli möjligt att tillskapa cirka 250–300 arbetsplatser beroende på vilken sorts verksamheter som etableras.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade den 29 januari 2025, § 9, att detaljplanens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning har tagits fram, avseende naturvärden. Detaljplanen innebär en negativ påverkan på naturmiljön och delvis påverkan på mark med höga naturvärden.

Utifrån miljökonsekvensbeskrivningen görs bedömningen att planförslaget är möjligt att genomföra förutsatt att ett antal skyddsåtgärder avseende fågel och fladdermöss genomförs. Kommunen avser att genomföra dessa fullt ut.

Kostnader för framtagandet av detaljplanen och genomförande av allmän plats bekostas av kommunen. Intäkter sker genom markförsäljning och beräknas ge ett positivt netto för kommunen.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsen den 1 september 2025 § 214

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag från kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 19 augusti 2025 § 102
Tjänsteskrivelse daterad 12 juni 2025

Bilaga 1. Protokollsutdrag miljö- och stadsbyggnadsnämnden, 2025-06-18, § 133

Bilaga 2. Plankarta

Bilaga 3. Planbeskrivning med fastighetskonsekvensbeskrivning

Bilaga 4. Miljökonsekvensbeskrivning

Bilaga 5. Granskningsutlåtande

Till tjänsteskrivelse bifogas karta över området, översikt över kommunala beslut samt översikt över detaljplanens kostnader.

Yrkanden

Henrik Unosson (S) yrkade avslag på förslaget. I detta yrkande instämde Maria Raner (S), Erika Elisson (V), Desha Svenneborg (MP), Mikael Carlsson (NL) och Alva Dahn (S).

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till kommunstyrelsens förslag. I detta yrkande instämde Johan Krogh (C), Anders Tiger (KD), Monica Brohede Tellström (L), Filip Wiljander (M), Esa Örmä (SD) och Johan Hiller (M).

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det fanns två förslag till beslut: ett avslagsyrkande och ett bifallsyrkande.

Ordföranden ställde bifall mot avslag och konstaterade att kommunfullmäktige hade beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Votering begärdes och verkställdes. Följande voteringsproposition godkändes: ”Den som bifaller kommunstyrelsens förslag röstar ja, den det ej vill röstar nej.”

Vid voteringen avgavs 34 ja-röster och 27 nej-röster.

Vid voteringen angavs röster enligt bilaga.

- Voteringslista 2

Ordföranden konstaterade att kommunfullmäktige hade beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Reservationer

**Henrik Unosson och Alva Dahn reserverade sig mot beslutet för
Socialdemokraterna och angav följande:**

I Nacka kommuns förslag till översiktsplan 2050, under avsnittet "Natur och ekosystemtjänster", finns följande att läsa; ”Grön infrastruktur (nätverk av naturmiljöer) är avgörande för livsmiljöer för växter och djur. Nacka har ädellövskog och äldre barrskog med unika värden, viktiga för Stockholmsregionen och nationellt betydelsefulla ekomiljöer. Spridningskorridorer för dessa skogar går genom kommunen, men riskerar att försvagas av

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

utveckling och förtätning av bebyggelse”. Inom stockholmsregionen finns det 10 så kallade gröna kilar. En av dem är NackaVärmdö-kilen för vilken Skarpnäs naturreservat är en viktig del. Redan idag slår Region Stockholm fast att kilarna är mycket svaga på vissa platser, till exempel spridningskorridoren mellan de gröna värdekärnorna Nyckelviken och Velamsund. I dessa kilar finns det värdekärnor där den biologiska mångfalden – däggdjur, fåglar, insekter, träd, örter, mossor, lavar – kan leva och sprida sig ända in i bebyggda områden. De är korridorer av liv. När de blir för smala eller bryts försvåras spridningen. Värdekärnorna isoleras och utarmas. Vi anser att det aktuella detaljplaneförslaget är ett allvarligt hot mot Skarpnäs naturreservats funktion som en del av den gröna kilen Nacka-Värmdö. Socialdemokraterna i Nacka verkar kraftfullt för framtagandet av och att behålla arbetsplatser i Nacka. Vi har till exempel av just detta skäl tillåtit en förtätning av verksamhetsområdet. Men i avvägningen mellan ett ospecificerat möjligt antal arbetsplatser i Kummelberget och att därmed irreparabelt och för all framtid allvarligt skada de naturvärden som den gröna kilen Nacka-Värmdö utgör, väljer vi att avslå förslaget om utvidgning av Kummelbergets verksamhetsområde. Vi Socialdemokraterna reserverar oss därmed mot beslutet att tillstyrka och anta denna detaljplan att utöka Kummelbergets industriområde. Arbetet med att ta fram detaljplanen visar också på att man inte tagit hänsyn till strandskydd och inte tagit fram lösningar för hanteringen av dagvatten på ett bra sätt.

Christina Ståldal reserverade sig mot beslutet för Nackalistan och angav följande:

Nackalistan anser att utvidgningen av Kummelbergets verksamhetsområde är ett misstag. Den natur som nu exploateras kommer att påverkas av exploatering av flera andra projekt också vilket gör att andelen naturmark minskar i detta område samtidigt som antalet innevånare i Boo och Orminge ökar kraftigt de kommande åren. Utbyggnadsbehovet sägs bero på behovet av att uppfylla Nackas mål om att skapa 5 000 nya arbetsplatser fram till år 2030 för områden utanför Sicklaön. Det är oklart hur den siffran har kommit till och på vilken grund den skapades. Nackalistan tycker att det är viktigt att värna naturen i området både ur biologisk synvinkel och som rekreationsområde.

Gränsen för utvidgningen av industriområdet går bara ca 45 m från en närbelägen fastighetsgräns vilket är mycket närmare än vad de flesta andra kommuner brukar sätta sådana gränser. Miljön i Vittjärn/Trollsjön och i Myrsjön påverkas negativt på olika sätt. Dessa sjöar är oerhört uppskattade pärlor och rekreationsplatser för närboende och Ormingebor. Myrsjön har redan problem med föroreningar som inte har kunnat förbättrats särskilt mycket och med tillkommande risk för mer så blir läget ännu värre. Detta planeras att ske i en tid när debatterande moderatledda alliansen släpper en grön- och blåplan där ambitionen är att förbättra sjöars och vattendrags miljö och rening. Andra tillkommande negativa faktorer är buller, ökad trafik, luftföroreningar och ingrepp i naturens mångfald och rofyllda upplevelser för människor och djur.

Erika Elisson reserverade sig mot beslutet för Vänsterpartiet och angav följande:

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

Nacka behöver både fler arbetsplatser och fler bostäder. När dessa byggs tas mark i anspråk, men det får inte ske i strid med behoven att skydda klimat och biologisk mångfald. Utökningen av arbetsplatser inom Kummelbergets industriområde, som också är på gång, sker genom förtätning av området, något som Vänsterpartiet varit positiva till under den planprocessen. Men den i detta ärende aktuella utvidgningen, genom vilken just orörd och skyddsvärd mark tas i anspråk, kan vi inte acceptera. De viktiga spridningssambanden mellan omgivande naturområden riskerar att allvarligt begränsas, och utvidgningen skulle dessutom utgöra intrång på mark där skyddsvärd växtlighet och djurliv finns. Redan när Rensättra naturreservat bildades krävde vi att dess gräns skulle dras mycket närmare Kummelbergets industriområde, med syftet att just den aktuella marken skulle skyddas. Behovet av skydd har inte minskat sedan dess, och utvidgningen skulle också orsaka störningar vid sjöarna och de närliggande bostäder. Ovanpå allt det finns en allvarlig, och ökande, risk att dagvattnet och de allt frekventare skyfallen ska påverka våtmarker och sjöar i närheten. Mot denna bakgrund såg vi i Vänsterpartiet ingen annan än att yrka och rösta på att planen skulle avslås.

Joel Lallerstedt reserverade sig mot beslutet för Miljöpartiet.

Protokollsanteckning

Mats Gerdau lät anteckna följande för Moderaterna.

Vi arbetar för att vi ska ha ett riktigt bra företagsklimat i Nacka. Företagen skapar arbeten och finansierar i slutänden vår gemensamma välfärd. Fler framgångsrika företag är bra för oss alla. En viktig del i företagsklimatet handlar om att det finns mark tillgänglig för företag att etablera sig och växa på. Det finns en stor efterfrågan på sådan mark i Nacka, i synnerhet för verksamheter som inte är av kontorskaraktär. Dessutom behöver vi fler arbetsplatser som inte kräver akademisk utbildning, vilket vi får här.

Tjänstemännen har arbetat med detaljplanen sedan 2019. Den tillkommande marken för företagsetableringar är knappt 50 000 kvm, vilket är hälften av vad som pekades ut i start-PM. Det visar att man tagit stor hänsyn till naturvärden och andra intressen. Vi tror att det här blir en bra balans. Utöver att fler och växande företag kan etablera sig så är förslaget även ekonomiskt fördelaktigt för kommunen med 80-90 miljoner kronor i intäkter.

Vänsteroppositionen (Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Nackalistan) säger nej till den här företagsmarken, precis som de gjorde i Älta i våras. Men de säger inte bara nej till fler och växande företag, utan också till intäkter från markförsäljning i området. Det är pengar som behövs för olika angelägna investeringar i idrott, skolor, vägar och natur. Deras nej innebär dessutom att de pengar man lagt ned på detaljplanen, 6 miljoner kronor, blir förgäveskostnader – skattepengar kastade i sjön. De har ju varit med på projektet sedan start. Då ville de ta bort 4 små delområden, varav 3 nu tagits bort och det återstående minskats med 35%. Visst kan man ändra sig ibland, men då bör man ha väldigt goda skäl

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

och skäl som man inte var medvetna om när arbetet började. I det här fallet har inget nytt tillkommit alls vilket gör hela agerandet oseriöst.

I ovanstående protokollsanteckning från Moderaterna instämmer Johan Krogh för Centerpartiet.

Monica Brohede Tellström lät anteckna följande för Liberalerna.

I planbeskrivningen står det att det ska tas hänsyn till djurlivet, till exempel genom att anpassa belysningen. Samtidigt står det att tryggheten för människor inte påverkas särskilt mycket kvällstid jämfört med idag, men att verksamhetsområden ofta upplevs som otrygga på natten. Det pågår också ett trygghetsprojekt i Kummelberget, som verkar syfta till att öka tryggheten i området. Det är troligt att både det projekt som jobbar med att skydda djur och natur, och det som jobbar med trygghet för människor, behöver samarbeta. Annars finns det risk att de har motstridiga mål – till exempel att det behövs mörker för djuren men ljus för att människor ska känna sig trygga.

Detaljplanen i sig gör inte området otryggare, men eftersom fler kommer att bo i Telegrafberget i framtiden, kommer också fler människor att gå genom verksamhetsområdet, särskilt kvällstid. Eftersom det inte går någon kollektivtrafik efter cirka kl. 21–22, är det viktigt att gångvägen från Orminge Centrum till Telegrafberget känns så trygg som möjligt.

Anders Tiger lät anteckna följande för Kristdemokraterna.

Nacka har i stor enighet beslutat att tillskapa 5.000 nya arbetsplatser i kommundelen Boo. Det är ett viktigt mål för oss Kristdemokrater, som när vi försöker omsätta det i praktiken ofta stöter på patrull. Lokala arbetsplatser är viktigt på många sätt, inte minst för miljön genom att människor kan arbeta nära sina bostäder och därmed spara både tid och miljöpåverkan genom minskat resande.

För oss är det också viktigt att skydda naturområden från framtida exploatering och att vi har fungerande spridningssamband. Denna utökning av Kummelbergets verksamhetsområde innebär en mycket liten påverkan på angränsande naturområde.

Denna fråga innehåller som så ofta motstridiga legitima mål. Beslutet innebär en bra avvägning mellan dessa mål.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.